

Saksfremlegg

Arkivsak-dok. 25/00582-3
Saksbehandler Heidi Norun Nyland

Saksgang	
Formannskapet	21.05.2025

Høringsuttalelse - Planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Lillestrøm kommune gir uttalelse slik det fremgår av vedlegg 3.

**

Vedlegg:

Forslag til planprogram for Glomma vannregion 16.12.2024

Forslag til hovedutfordringer i Glomma vannregion 16.12.2024

Forslag til høringsuttalelse til planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion, datert DD.MM.ÅÅÅ

1. Oppsummering

Regional plan for vannforvaltning for Glomma vannregion skal oppdateres. I forbindelse med dette er forslag til planprogram og dokument som beskriver hovedutfordringene for vann-

Høringsuttalelse - Planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion

miljøet i Glomma vannregionen nå på høring. Planarbeidet gjennomføres av Østfold fylkeskommune.

Denne saken omhandler høringsuttalelse til planprogram og dokument med hovedutfordringer. Regional plan for vannforvaltning skal bidra til å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet i tråd med vannforskriften. Det overordnede målet er at alt vann skal ha god tilstand. Hovedutfordringsdokumentet inneholder oversikt over miljøtilstand og påvirkninger. Dokumentet beskriver også status for gjennomføring av tiltak og måloppnåelse.

Kommunedirektøren mener det fremlagte planprogrammet og hovedutfordringsdokumentet gir gode rammer for videre arbeid. Det anbefales at vedlegg 3 «Forslag til høringsuttalelse til planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion», sendes vannregionmyndigheten Østfold fylkeskommune.

2. Bakgrunn

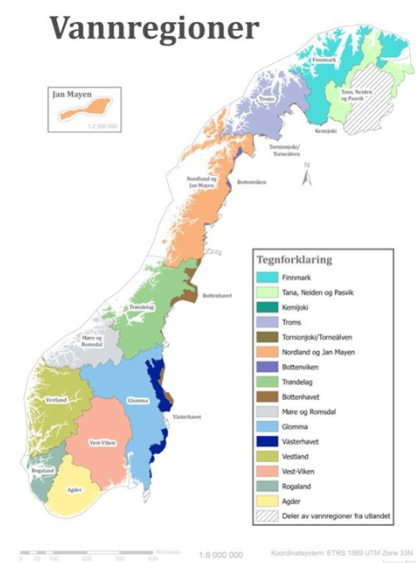
EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet) skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomster. Direktivet omfatter alt ferskvann, grunnvann og kystvann. Det omfatter videre både vannkvalitet, flora og fauna. Vanndirektivet er gjort gjeldende i Norge gjennom [vannforskriften](#).

Det overordnede målet for vannforvaltning er at alt vann skal ha god tilstand (økologisk og kjemisk miljøtilstand), jf. vannforskriften §§ 4 til 7. Regionale planer for vannforvaltning skal bidra til å sikre helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet i tråd med målene i vannforskriften.

Vannregioner og regionale vannforvaltningsplaner

Norge er inndelt i vannregioner som følger grenser for nedbørfelt. Vannregionene avviker derfor fra fylkes- og landegrenser.

Lillestrøm kommune tilhører vannregion Glomma (figur 1). Østfold fylkeskommune er vannregionmyndighet for Glomma vannregion.

Høringsuttalelse - Planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion

Figur 1. Kart over vannregionene i Norge.

Lillestrøm kommune følger opp vannforvaltningsarbeidet blant annet ved å delta i de lokale vannområdene; Øyeren og Leira-Nitelva.

De regionale planene for vannforvaltning skal oppdateres for kommende planperiode (2028-2033). Forslag til planprogram og dokument som beskriver hovedutfordringene for vannet i elver, innsjøer, grunnvann og kystvann er nå på høring med høringsfrist 30. juni.

3. Faktaopplysninger

Forslag til planprogram beskriver:

- Hvordan prosessen skal frem mot oppdatert plan skal gjennomføres
- Hvem som er involvert i arbeidet
- Når du kan involvere deg og gi innspill
- Hvor du finner mer informasjon

Hensikten er å gi mulighet til tidlig medvirkning, god informasjon, dialog, og forutsigbarhet for alle berørte.

Planen beskriver miljøtilstanden for vannet, og hva som er de viktigste påvirkningene på vannmiljøet. Miljømål fastsettes av vedtak av den regionale vannforvaltningsplanen.

Foreslåtte tema som bør få forsterket oppmerksomhet i planperioden

Planprogrammet beskriver temaer som det er ønskelig å jobbe mer med eller det ikke har vært arbeidet nok med tidligere, og som bør få forsterket oppmerksomhet i neste planperiode.

- Arealforvaltning
- Faktorer som påvirker måloppnåelsen f.eks. behov for tilstrekkelige virkemidler, både juridiske, administrative og økonomiske
- Klimatilpasning
- Naturverdier og naturtjenester
- Restaurering av vann og vassdrag
- Formidling og kommunikasjon
- Forskning og ny teknologi

Planforslaget kan leses i sin helhet, se vedlegg 1.

Forslag til hovedutfordringsdokument inneholder oppdatert oversikt over miljøtilstand, påvirkninger og status for gjennomføring av tiltak for å nå vannmiljømålene. Kunnskapsgrunnlaget, slik det ligger i databasen [Vann-nett](#), er oppsummert i dokumentet.

Dokumentet skal brukes til å skape bred medvirkning, deltakelse og forankring av arbeidet i god tid før ny utgave av vannforvaltningsplan og tiltaksprogram sendes på høring 1. juli 2026. En felles forståelse av hva som er de viktigste utfordringene vil gi et godt grunnlag for videre samarbeid og oppdatering av vannforvaltningsplan og tiltaksprogram for planperioden 2028-2033.

Forslag til dokument om hovedutfordringer, se vedlegg 2.

Høringsuttalelse - Planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion

Østfold fylkeskommune ønsker med høringen å få særlig svar på følgende spørsmål:

Planprogrammet:

- Er det tydelig når og hvordan ulike myndigheter skal delta i arbeidet?
- Er det viktige tema eller utredninger som mangler i planprogrammet?
- Har kommunen forslag til forbedringer til planprogrammet?
- Har kommunen viktige innspill til det foreslåtte programmet for utredning av konsekvenser for miljø og samfunn (KU)?
- Har kommunen innspill om prioriteringer som bør vurderes og utredes i arbeidet?

Hovedutfordringsdokumentet:

- Er miljøtilstand og påvirkninger riktig beskrevet?
- Finnes det data hos sektormyndigheter eller lokal/erfaringsbasert kunnskap som kan bidra til en enda bedre beskrivelse?

4. Vurderinger

Gjennom kommunens deltagelse i vannområdene pågår det kontinuerlig arbeid for å bidra til et bedre vannmiljø. Viktige temaer løftes også videre til Vannregionmyndigheten. Mye av dette gjenspeiles i høringsdokumentene.

Dokumentene er i all hovedsak velskrevet, beskriver hovedutfordringene på en god måte, og de viktigste temaene er tatt med. I et så stort og omfattende arbeid vil det likevel være behov for forbedringer. Det vil også være ulike interesser og prioriteringer, slik at det vurderes som viktig å kunne løfte frem lokale utfordringer for kommunen og innbyggerne.

Kommunedirektøren har tatt utgangspunkt i de særlige spørsmålene som høringsinstansen etterspør:

Er det tydelig når og hvordan ulike myndigheter skal delta i arbeidet?

Kapittel 9 gir en god oversikt over hvordan planprosessen skal gjennomføres med en plan for deltakelse og medvirkning, når de ulike stadiene i rulleringen skal gjennomføres, hva som skal gjennomføres og hvem som skal delta. Høringsmøter og arbeidsmøter vil naturlig nok inneholde nødvendig prosessuell informasjon, men kan med fordel også suppleres med godt faginnhold og gode eksempler fra lokal vannforvaltning, som vil skape en motivasjon særlig hos lokale/ regionale sektormyndigheter, interessenter og berørte.

Er det viktige tema eller utredninger som mangler i planprogrammet?

Kapittel 3 lister opp temaer som bør få forsterket oppmerksomhet i planperioden. I tillegg foreslås følgende tema som supplement til disse:

- Påvirkning fra naturlig bakgrunnsavrenning
Det er behov for å utrede hvilke påvirkninger naturlig bakgrunnsavrenning har på vannmiljøet. Gjennom kommunens vannforvaltningsarbeid har vi sett at det kan være naturlige lokale forhold som i perioden kan bidra til forurensning av vassdragene. F.eks. fra områder som er viktig for fuglelivet.
- Vannforvaltning og samferdsel.
Fysiske påvirkninger på og tiltak i vannforekomster som følge av samferdsel bør vektlegges i større grad enn i tidligere planperioder.

Høringsuttalelse - Planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion

- Restaurering av vassdrag
Dette er nevnt i planprogrammet. I neste planperiode er det behov for ytterligere fokus på samhandling mellom ulike sektormyndigheter som har ansvar for denne typen tiltak. Dette inkluderer behovet for en helhetlig arealplanlegging i forhold til nedbørsfelt og hydrologi.
- Påvirkning fra skogbruket og virkemidler for å begrense påvirkningen
Det er behov for å utrede hvilke påvirkninger skogbruket har på vannmiljøet. Det er også behov for å utrede ytterligere hvilke tiltak som kan gjøres for å begrense påvirkningen fra disse forurensningskildene.
- Ressurssituasjonen i vannforvaltningen
 - Kommunen og andre sektormyndigheter må sikres nødvendige virkemidler og ressurser til tiltaksgjennomføring innen alle sektorer
 - Det må sikres forutsigbar og langsiktig finansiering av overvåking
- Andre viktige tema i planarbeidet:
 - Miljøgifter og kjemisk tilstand
 - Oppfølging av industri og andre virksomheter med utslipp til vassdrag
 - Ytterligere forankring av premisset om at alle sektorer skal bidra med det de kan for å bedre vannmiljøet
 - Kunnskapsoppbygging i forhold til nitrogentiltak og effektene av disse
 - Endelig fastsetting av miljømål for leirpåvirkede vannforekomster

Har kommunen viktige innspill til det foreslåtte programmet for utredning av konsekvenser for miljø og samfunn (KU)?

- Følgende tema bør vurderes i konsekvensutredningen:
 - Miljøtiltakenes virkning for produksjon av mat og trevirke
 - Miljøtiltakenes virkning for jordvern
 - Miljøtiltakenes virkning på bruk av plantevernmidler

Dokumentet «Hovedutfordringer i Glomma vannregion» gir et godt bilde av miljøtilstand og utfordringer og kan legges til grunn for det videre lokale vannforvaltningsarbeidet.

Miljøtilstanden er godt beskrevet som en overordnet oversikt over tilstanden i vannregionen. Status for tiltaksgjennomføring viser tydelig at jordbruk og avløp er sektorene med flest registrerte tiltak, og sammenfaller også godt med oversikten over påvirkninger innen de ulike sektorene. Det er en utfordring at eldre registreringer i Vann-nett ikke lagres slik at det er vanskelig å følge utviklingen over flere planperioder. Oversikten i tabell 2 med lengde og areal på vannforekomster i ulik tilstandsgrad 2018 og 2024 gir likevel en indikasjon på utviklingen.

Det er vanskelig å se noen tydelig utvikling i vannregionen som helhet. Samtidig har det blitt innført virkemidler de senere årene i form av for eksempel miljøkrav i jordbruket, som det vil ta litt tid før en ser effekten av tiltakene. Innenfor avløp vil det skje mye de kommende årene som vil ha effekt.

Drivkrefter og påvirkninger samt påvirkninger som bør få mer oppmerksomhet, er oversiktlig og greit beskrevet. Kapittel 5 sier litt om samfunnsutvikling og fremtidig aktivitet som kan påvirke vannet vårt. Dette understreker klart at prinsippet om en helhetlig vannforvaltning på tvers av sektorer hvor alle bidrag er viktige for å få til en god utvikling i vassdragene våre.

Høringsuttalelse - Planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion

Lillestrøm kommune ser at det fremdeles er store behov for tiltak innen hver sektor, men at sektorovergrepene arbeid i form av lokal og regional arealforvaltning samt ta høyde for et endret klima må kombineres med dette.

5. Alternative innstillinger

Lillestrøm kommune gir uttalelse slik det kommer frem av vedlegg 3, med følgende endringer:

(...)

6. Konklusjon

Kommunedirektøren mener det er lagt frem et planprogram og et hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion, som gir gode rammer for videre arbeid.

Det anbefales at vedlegg 3 «Forslag til høringsuttalelse til planprogram og hovedutfordringsdokument for regional plan for vannforvaltning i Glomma vannregion» sendes til Østfold fylkeskommune.

Dato: 09.05.2025

Trine Myrvold Wikstrøm

Kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent